

EURES

Švédsko: životní a pracovní podmínky

Obsah:

1. Úvodní informace
2. Pracovní povolení
3. Povinná registrace
4. Povolení k pobytu
5. Sociální zabezpečení, zdanění a E301
6. Převod podpory v nezaměstnanosti
7. Uznávání pracovních kvalifikací
8. Zdravotní péče a pojištění
9. Administrativní postup pro zajištění zdravotní péče
10. Jak najít zaměstnání
11. Minimální mzda
12. Týdenní pracovní doba, dovolená a státní svátky
13. Sídla velvyslanectví
14. Další zdroje informací

1. Úvodní informace

Švédsko dává volnému pohybu zelenou, když již v roce 2004 vláda a parlament rozhodly, že neuplatní žádná omezení volného pohybu pracovníků. V současnosti může občan ČR pobývat ve Švédsku za účelem zaměstnání, aniž by potřeboval povolení. Jestliže chce zůstat v zemi dlouhodobě, je povinen provést pobytovou registraci. Občané ČR mají také možnost usadit se ve Švédsku, aniž by byli zaměstnáni, nicméně podmínkou je, že jsou schopni žít z vlastních prostředků.

Při cestování do Švédska je důležité prokazovat se platným cestovním pasem nebo platným občanským průkazem.

Všeobecná fakta o Švédsku: <http://www.sweden.se/>

2. Pracovní povolení

Občané ČR, kteří nastupují ve Švédsku do zaměstnání, nepotřebují pracovní povolení.

3. Povinná registrace

Finanční úřad Skatteverket se zabývá kromě daňové evidence procedurou zvanou folkbokföring, což je přidělení osobního čísla. To má širší použití než jen daňové. Při první návštěvě místního finančního úřadu (lokala skattemyndigheten) vám bude podle délky pobytu přiděleno osobní číslo personnummer nebo samordningsnummer, které budete ve Švédsku používat pro různé účely (sociální pojištění, pobyt, zdanění).

4. Povolení k pobytu

Abyste se řádně registrovali, je nezbytné prokázat, že splňujete všechny předpoklady, tj. že budete zaměstnán, budete mít dostatek finančních prostředků pro život ve Švédsku a že budete mít, kde bydlet.

Typ pobytu

- Krátkodobý pobyt se ohlašuje a potvrzuje na kartu krátkodobého residenta, Rätt till uppehåll som EU-medborgare (right of residence as an EU citizen).

- Pobyt delší než tři měsíce (dlouhodobý) se potvrzuje na kartu residenta, uppehallstillstand (residence permit).

Pobytové záležitosti vyřizuje švédský migrační úřad, Migrationsverket (Swedish Migration Board). Vaše rodina má také právo získat povolení k pobytu. Za rodinné členy jsou považováni manžel nebo manželka, děti do 21 let ve vaší péči, a dále rodiče, kteří jsou závislí na vaší podpoře.

Jestliže máte zájem o podrobnosti k povolení pobytu, navštivte internetové stránky migračního úřadu nebo se obraťte na švédskou ambasádu v ČR.

Migrační úřad ve Švédsku, ústředí

Adresa: 601 70 Norrköping

Te.: 011-15 60 00

osobně: Tegelängsgatan 19 A

migrationsverket@migrationsverket.se

<http://www.migrationsverket.se>

5. Sociální zabezpečení, zdanění a U1 (E301)

Využívání práva volného pohybu a zaměstnání v jiném členském státě s sebou přináší nutnost vyrovnávat se s rozdíly, které mezi národními systémy daňovými a sociálního zabezpečení existují. Nařízení EP a Rady (ES) 883/04 a 987/09 určují příslušnost a nároky mezi jednotlivými systémy sociálního zabezpečení, když se pohybujete mezi Českem a Švédskem anebo když se stěhujete z Česka do Švédska či naopak. Na internetových stránkách MPSV ČR a dalších najdete všeobecné informace: http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/fakta / <http://www.mpsv.cz/cs/1280> / <http://www.cssz.cz/cz/evropska-unie> /

Jestliže budete ve Švédsku bydlet a pracovat, je pravděpodobné, že budete také platit pojistné a daně ve Švédsku.

Srážky ze mzdy: příspěvky na pojištění a daně

Zaměstnanci odvádějí zálohy na daň a příspěvky na pojištění podle platných předpisů státu. Systém zahrnuje přímé i nepřímé daně či poplatky. Daň z příjmu je místní a národní. Obecní daň se pohybuje okolo 31 %. Státní daň se odvádí z příjmu, který přesahuje 340,900 švédských korun ročně. Státní daň se pohybuje mezi 20-25%. Jako jednotlivec budete nejspíše platit větší část daně z příjmu místně. Daň zahrnuje již příspěvek na sociální pojištění. Sazba místní daně bývá stanovena poměrem k výši příjmu. Daňové přiznání za uplynulý rok se podává nejpozději 2. května.

Příklady zdanění v porovnání hrubé a čisté mzdy v SEK (r. 2008)

Hrubá měsíční mzda	Čistý měsíční výdělek	Hrubá měsíční mzda	Čistý měsíční výdělek
15.000	11.728	30.000	21.883
17.500	13.475	35.000	24.283
20.000	15.221	40.000	26.733
25.000	18.703	50.000	31.246

Mezinárodní zdanění

Základním problémem v oblasti daní je určení daňové příslušnosti (daňová rezidence nebo daňový domicil) a určení rozsahu zdanění v daném státě. Pokud dojde k situaci, že nárok na zdanění jednoho vašeho příjmu projevuje jak Česká republika, tak Švédsko (z různých důvodů), použije se v tomto případě bilaterální smlouva o zamezení dvojího zdanění, která je mezi těmito státy uzavřena.

Český daňový rezident, tj. poplatník s neomezenou daňovou povinností, je ten, který má na území ČR „bydliště“ nebo se zde „obvykle zdržuje“ (alespoň 183 dnů v příslušném roce). Daňová povinnost se vztahuje nejen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, ale i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

Mezi Českou republikou a Švédskem platí od roku 1996 (281/1996 Sb.) smlouva o zamezení dvojího zdanění.

Ohledně podrobných informací a poradenství kontaktujte EURES poradce v ČR nebo ve Švédsku. Užitečné pro vás budou webové stránky švédské instituce pro daně Skatteverket <http://www.skatteverket.se/>.

Sociální pojištění

Přímý kontakt s klientem zajišťují místní úřady, kterých je v zemi více než tři sta (allmän försäkringskassa). Na evropské úrovni a mezi úřady jednotlivých států je styčným úřadem **IAF**. Švédské sociální a zdravotní pojištění v sobě zahrnují několik druhů příspěvků a v rámci svého pojištění byste měli být pojištěni i proti nezaměstnanosti. Systém sociálního pojištění čítá zhruba 36 pojišťovacích fondů. Pokud nebudete patřit k pojišťovně podle oboru činnosti, měli byste se stát členy dobrovolného pojišťovacího fondu (A-kassorna). Členství v pojišťovacích fondech je podmíněno pracovní činností (nejméně 17 hodin týdně po dobu alespoň čtyř pěti týdnů). Pro členství je směrodatné odvětví či obor činnosti.

Po **ukončení pracovního poměru** můžete uplatnit právo žádat o podporu v nezaměstnanosti v zemi posledního zaměstnání. To znamená, že nemusíte balit kufry a cestovat zpět do Česka. Doporučujeme požádat pojišťovací fond o vystavení formuláře **U1 (dříve E 301)**, který plní funkci potvrzení dob pojištění a zaměstnání (zápočtového listu).

O vystavení potvrzení U1 (E 301) lze požádat i korespondenčně z ČR, nicméně doporučujeme podat žádost ihned po ukončení zaměstnání ještě ve Švédsku.

Členové pojišťovny Alfa-kassan (<http://www.alfakassan.se/>) použijí předepsanou žádost o E301 - ke stažení z webové stránky Alfa-kassan:

http://www.alfakassan.se/virtupload/alfakassan/content/34/6_E_301_eng.pdf

Instituce a internetové stránky:

Švédské pojišťovací fondy pro nezaměstnanost

The Federation of Unemployment Insurance Funds

SE-Box 1110, 11181 Stockholm, Sweden,

Visiting: Klara Norra Kyrkogata 33

Internet: <http://www.samorg.org/>

Seznam sociálních pojišťoven naleznete na

<http://www.samorg.org/>

- jdi na Arbetslöshetskassorna

- jdi na A-kassorna från A till Ö

přímý odkaz: www.samorg.org/so/%280lzodw45lpz3ed3oel4vri55%29/Index.aspx?id=159

Försäkringskassan / The Social Insurance Administration

Internet: <http://www.forsakringskassan.se/>

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen – IAF

Swedish Unemployment Insurance Board

Box 210; 641 22 Katrineholm; Sweden

Internet <http://www.iaf.se/>

Daně, finance

<http://www.skatteverket.se/>

6. Převod podpory v nezaměstnanosti - U2 (E303)

Jste-li nezaměstnaní, v evidenci českého úřadu práce a jsou vám přiznány dávky hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, získáváte právo požádat o transfer dávek do Švédska. Dávky jsou vypláceny nejvýše po dobu šesti měsíců nebo do vyčerpání podpůrné doby, je-li kratší. Přitom byste měli splnit podmínky, že jste na domácím úřadu práce evidován po dobu čtyř týdnů, že o transfer dávek předem požádáte prostřednictvím formuláře **U2** (dříve **E 303**) a stanovíte dobu odjezdu a cílové místo ve Švédsku a také že se do sedmi dnů dostavíte na švédský úřad práce, kde uvedete svou švédskou adresu.

7. Uznávání pracovních kvalifikací

Jestliže jste kvalifikováni a oprávněni vykonávat určitý typ práce v ČR, jste rovněž kvalifikováni pro tutéž práci i ve Švédsku. K výkonu regulované profese se vyžaduje dokumentace a uznání. Je třeba dodat, že k provádění některých profesí může být vyžadována také znalost jazyka. Pokud jste již rozhodnutí pracovat ve Švédsku, zjistěte si, zda povolání, které budete vykonávat, patří k regulovaným činnostem.

Regulované povolání

Pro výkon regulovaného povolání nebo činnosti jsou právními předpisy členských států stanoveny určité požadavky, jejichž splnění podmiňuje výkon tohoto povolání. Určitými požadavky se rozumí např. stupeň a obor vzdělání, délka praxe a způsobilost.

Kontakt

Procedura uznání může porovnávat kvalifikaci buď akademickou anebo profesní. Pro akademické účely využijte síť NARIC, jehož centra najdete v každém členském státě. Pro účely profesní je nutné vyhledat odborný uznávací orgán pro konkrétní povolání. Seznam regulovaných činností a podrobné informace najdete na

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm

Informace ve Švédsku poskytuje Národní agentura pro vyšší vzdělání (Högskoleverket).

Högskoleverket / National Agency for Higher Education

Luntmakargatan 13

Box 7851

SE-103 99 Stockholm

Phone: +46 8 563 085 00

Fax: +46 8 563 085 50

E-mail: hsv@hsv.se

<http://www.hsv.se/>

8. Zdravotní péče a pojištění

Všechny osoby trvale žijící ve Švédsku využívají systému Národního zdravotního pojištění, který zajišťuje zdravotní péči a hospitalizaci v ceně stanovené pro pacienty. Výše poplatku, který pacienti platí, je určována krajskou radou a kraj od kraje se liší. Lékařská péče, pobyt v nemocnici a další služby podléhají poplatkům kromě péče o těhotné ženy a o děti. Čeští občané zaměstnaní ve Švédsku mají právo na plnou zdravotní péči v zemi zaměstnání, kterou hradí švédská zdravotní pojišťovna, u níž jste pojištěni. Občané, kteří začnou pracovat ve Švédsku a stanou se členy švédského pojištění, mají oznamovací povinnost vůči své dosavadní české pojišťovně.

Pokud jste českým občanem, který pracuje a bydlí ve Švédsku, máte při pobytu v ČR nárok na nezbytnou zdravotní péči. Pro účely čerpání péče při pobytu v ČR si můžete od švédské

pojišťovny nechat vystavit Evropský průkaz zdravotního pojištění (nebo Potvrzení, které jej dočasně nahrazuje, dříve formulář E111).

Pokud jste zaměstnání ve Švédsku, ale intenzivně se vracíte do bydliště v ČR, můžete mít nárok na plnou zdravotní péči také v ČR. Proto požádejte o potvrzení S (E106) švédskou pojišťovnu, které předložíte české zdravotní pojišťovně, abyste si nárok na plnou zdravotní péči v ČR zajistili. Vaši nezaopatření rodinní příslušníci mají podobnou možnost.

Na dobu stěhování a do doby, než budete pojištěni ve Švédsku, lze využít české zdravotní pojištění i komerční připojištění. Více informací najdete na stránkách Centra mezistátních úhrad <http://www.cmu.cz/>

Zdravotní ošetření ve Švédsku

Lékařské ošetření

Vyhledejte nejbližší ambulanci, nemocnici nebo smluvního oblastního/privátního lékaře a předložte Evropský průkaz zdravotního pojištění. Seznamy smluvních lékařů jsou k dispozici v lékárnách. Náklady na stomatologické ošetření budete muset zaplatit sami.

Nemocniční péče

Pokud je onemocnění závažné, obraťte se přímo na nemocnici s Evropským průkazem zdravotního pojištění (nebo s Potvrzením dočasně nahrazujícím Evropský průkaz zdravotního pojištění). Pohotovost – akutmottagningen.

Spoluúčast

Lékařské ošetření 100–250 SEK

Ambulantní akutní ošetření cca 250 SEK

Léky cena do 900 SEK: 100 %, cena od 900–4300 SEK: 10 %–50 %, max. 1800 SEK/rok

Hospitalizace 80 SEK/den

Úhrada nákladů

Pokud jste stále pojištěni v ČR a museli jste zaplatit péči v hotovosti, uschovejte si originály účtů a po návratu do ČR se obraťte na pobočku své české zdravotní pojišťovny. Česká zdravotní pojišťovna vám náklady proplatí do výše, kterou by uhradila švédská strana. Na tuto úhradu budete muset určitou dobu počkat. Pokud účet nepřesahuje 1000 EUR, můžete svou českou zdravotní pojišťovnu požádat o proplacení účtu do výše českých tarifů.

Více informací získáte u místní pojišťovny (Lokala Försäkringkassan).

9. Administrativní postup pro zajištění zdravotní péče

Hledání práce v zahraničí

Pokud hodláte vycestovat do jiného státu EU za účelem hledání zaměstnání, jste až do okamžiku, kdy práci získáte, českým pojištěncem. Do té doby můžete v případě nutnosti čerpat zdravotní péči v jiném státě EU na základě Evropského průkazu zdravotního pojištění, vystaveného českou zdravotní pojišťovnou. Musíte si ovšem stále platit české pojistné. V okamžiku, kdy začnete vykonávat výdělečnou činnost, začnete platit švédské pojištění a podléhat právním předpisům Švédska.

O tom, že začínáte v jiném členském státě vykonávat výdělečnou činnost, jste povinen bezodkladně (do 8 dnů) informovat svou dosavadní českou zdravotní pojišťovnu.

Odjezd za prací, sjednanou od konkrétního termínu

Pokud víte, od kterého data začnete pracovat, obraťte se před odjezdem na svou zdravotní pojišťovnu a oznamte, odkdy se přihlásíte ke švédskému systému pojištění. Na přechodnou dobu

do data zahájení výdělečné činnosti vám pojišťovna může vystavit Potvrzení dočasně nahrazující Evropský průkaz.

Souběh zaměstnání

Při souběhu pracovních činností ve Švédsku a Česku bude nutné jednat s Českou správou sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovnou.

a) Výkon zaměstnání ve dvou nebo více členských státech

Jste zaměstnání zároveň v České republice i ve Švédsku? Podle okolností bude třeba určit, ve kterém státě byste měli být pojištěni. Evropská Nařízení stanoví pravidla, podle kterých se příslušný stát určuje.

b) Výkon zaměstnání a samostatné výdělečné činnosti

Vykonáváte samostatnou výdělečnou činnost a zároveň zaměstnání v různých členských státech? Situace osoby vykonávající zaměstnání v jednom členském státě a samostatně výdělečnou činnost v jiném členském státě EU je v Nař. 883/04 ošetřena článkem 13(3), který stanoví, že taková osoba je příslušná právním předpisům sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění státu, v němž pracuje jako zaměstnanec.

V případě souběhu Česká správa sociálního zabezpečení vystavuje potvrzení A1 (E101). Tímto potvrzením se prokazujete v druhém státě, abyste nemuseli platit dvojí pojistné. Pro bližší informace doporučujeme kontaktovat Centrum mezinárodních úhrad, nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3, tel. +420 236 033 411; email: info@cmu.cz; <http://www.cmu.cz/>.

10. Jak najít zaměstnání

Příhlášky

Připravte si stručný profesní životopis a motivační dopis, v němž popíšete sebe, své vzdělání a motivaci. K dopisu můžete přiložit také svou fotografii.

Příhláška zpravidla obsahuje následující položky:

- dopis / a letter
- životopis / your CV
- kopie vysvědčení, diplomů, výučních listů atd. / copies of grades, diplomas, certificates of employment etc.
- reference / references
- ukázky práce (je-li to nutné) / work samples (if relevant)

Pracovní smlouva

Smlouva může být založena na ústní dohodě, písemném dokumentu nebo dokonce na tiché dohodě. V sektoru služeb je však zaměstnavatel nucen vydat písemné potvrzení o zaměstnání. V praxi je většina pracovních smluv ústního charakteru, avšak je rozumné požádat zaměstnavatele o písemné vyjádření.

Zaměstnavatel musí sdělit zaměstnanci podmínky práce písemnou formou, a během prvního měsíce zaměstnání. Podmínky by měli obsahovat následující informace:

- jméno a adresa zaměstnavatele a zaměstnance, datum nástupu a název pracoviště
- pozice a povinnosti pracovníka
- předpokládaná doba trvání pracovního poměru
- mzda, plat a způsob platby
- pracovní doba a dovolená
- případná kolektivní smlouva
- podmínky pro práci v zahraničí jestliže bude tato práce trvat déle než měsíc

Využití internetu a sítě EURES

EURES poradci a internetové stránky jsou vám k dispozici. Zájemci mohou žádat informace na úřadech práce nebo využívat samoobslužného systému na internetu.

Kde hledat pracovní nabídky

Portál pracovní mobility obsahuje nabídky ze Švédska: <http://eures.europa.eu/>

Pracovní úřad Arbetsformedlingen: <http://www.arbetsformedlingen.se/>

The Swedish Association of Staff Agencies: <http://www.almega.se/>

Soukromé job servery: <http://www.careerjet.se/> ; <http://www.jobs-in-europe.net/sweden.html> ;
<http://www.jobline.se/> ; <http://www.stepstone.se/> ; <http://www.jobfinder.se/>
<http://www.manpower.se/> ; <http://www.proffice.se/>

Švédský tisk na internetu s pracovními nabídkami: <http://www.dn.se/> ; <http://www.svd.se/>

Jiné:

Servery pro vybrané profese a sektory

zdravotnický personál: <http://www.sos.se/>

zvěrolékaři: <http://www.jordbruksverket.se/>

námořnické profese: <http://www.sjofartsverket.se/>

Švédské podniky zastoupené v ČR:

<http://sed.swedishtrade.se/>

(<http://sed.swedishtrade.se/e/index.htm>)

11. Minimální mzda

Ve Švédsku není minimální mzda zákonem stanovena plošně. Výše mzdy se řídí kolektivními smlouvami – dohoda mezi zaměstnavatelskými organizacemi a odbory. Nejnižší částka podle kolektivních smluv je přibližně SEK 14 400,- (pro úklidové služby, například). V závislosti na pracovních zkušenostech a kvalifikaci a také lokalitě může docházet k rozdílům. (Pro příklad: svářeč: SEK 19 000,- ; pekař: SEK 17 500,- ; zubař: SEK 35 000,-).

12. Týdenní pracovní doba, dovolená a státní svátky

Standardní týdenní pracovní doba ve Švédsku je 40 hodin. Zaměstnanci mají během pracovního dne právo na odpočinek. Zpravidla je toto právo uplatněno tak, aby zaměstnanci nepracovali déle než pět hodin nepřetržitě.

Hodiny přesčas nesmí překročit 48 hodin za čtyřtýdenní období (50 hodin za měsíc). Celkem za rok nesmí přesčasové hodiny překročit 200 hodin. Všichni zaměstnanci mají nárok dostat 25 dnů plně placené dovolené, což je pět týdnů v roce. Kolektivní smlouvy mohou upravovat nárok na dovolenou na vyšší počet dnů. Od června do srpna si mohou zaměstnanci vybrat nejméně čtyři týdny souvislé dovolené, proto sami Švédové s nadsázkou tvrdí, že v létě se u nich nepracuje.

Dny pracovního klidu nastávají obvykle v období Velikonoc, Letního slunovratu, Vánoc a Nového roku. Seznam státních svátků najdete na <http://www.visitsweden.com/> - Public holidays - <http://www.visitsweden.com/sweden/Sweden-Facts/>

13. Sídla velvyslanectví

Aktuální údaje naleznete na stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR <http://www.mzv.cz/>.

Velvyslanectví Švédska

Úvoz 13, P.O. Box 35, Praha 612

160 12

tel: 220 313 200

e-mail: ambassaden.prag@foreign.ministry.se

Obchodní oddělení

Václavské nám. 51, Praha 1, 111 21

Telefon: 222 242 000

Velvyslanectví České republiky ve Švédsku

Embassy of the Czech Republic

Villagatan 21, Stockholm

Box 26156

114 32

tel: 00468/4404210, sekretariát-4404225

e-mail: stockholm@embassy.mzv.cz, recepce-info_stockholm@embassy.mzv.cz

web: <http://www.mzv.cz/>

České centrum ve Stockholmu

<http://www.czechcentres.cz/stockholm/>

14. Použité zdroje informací

<http://www.youtube.com/watch?v=B6A-UOc4dpE> - Švédsko video Eures

<http://www.eures.se/> - Švédský EURES

<http://europa.eu.int/eures> - EURES

<http://www.mpsv.cz/> - Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

<http://www.cmu.cz/> - Centrum mezistátních úhrad

<http://www.mzv.cz/> - Ministerstvo zahraničních věcí ČR

<http://www.arbetsformedlingen.se/> - Švédské služby zaměstnanosti

<http://www.iaf.se/> - Styčný úřad pro sociální zabezpečení

<http://www.forsakringskassan.se/> - Švédský úřad sociálního pojištění

<http://www.sweden.cz/> - portál o Švédsku

<http://www.migrationsverket.se/> - Švédský imigrační úřad

<http://www.skatteverket.se/> - Švédský daňový úřad

<http://www.utrikes.regeringen.se/index.htm> - Švédské ministerstvo zahraničí

<http://www.riksdagen.se/> - Švédský parlament